

Književna poročila.

Mjesečnik pravičnoga društva u Zagrebu prinaša v 9. br. za mesec september 1892. I. naslednji razpravi: Počela pogodbe i Pacta in favorem tertii. Napisao dr. Nikola pl. Tomašić. — Predbilježba prava zaloga za tražbine podpadajuće bagatelnom postupku. Napisao dr. Miroslav Stržić. — V 10., 11. in 12. br. nadaljuje in konča se razprava dr. Nikole pl. Tomašića. Dalje se nahaja v br. 10. in 11. razprava: „Obtužbeno načelo“ u kaz. post. V 12. br. za december mesec prinaša tudi razpravo: Reforme juridičkih nauka — in govor sveučilištnoga rektora dra. Josipa Pliverića prigodom njegove instalacije.

Правник, лист за правне и државне науке, prinaša v zvezku 9. za september 1892: O vojničkoj časti od Jove Gjordjevića. — Srpska baština u starijim turskim zakonima. Beleške St. Novakovića. (Svršetak) — Nauka o kaznionicama na poslednjem međunarodnom kongresu od dr. M. R. V—ća. — Opštinska samouprava i naš opštinski zakon. Od Jovana Miličevića (svršetak.) — Kakvu bi popravku valjalo učiniti u međunarodnom privatnom pravu? Od Mij. Poličevića. Gradja za pravnu istoriju V. Testamenat iz svršetka XVII. vijeka i sentenca iz prve polovice XVIII. vijeka (prilog za sudbenu istoriju u Crnoj Gori.) Priobćio Marko Dragović. — Diplomacija i progres od And. Lorela, preveo K. Petrović. — Književni pregled. — Glasnik. — Ponoć (iz Tasinih beležaka) VI. — Zvezek 10. za oktober ima naslednjo vsebino: Jedna novica u našem zakonodavstvu, od Pavlovića. — Dokazna teorija u našem krivičnom postupku od M. P. Jovanovića. — Gradja za pravnu istoriju. VI. Od M. R. V. — Srpsko pravničko društvo. IV. Telegrafski pozdravi ovogodišnjem zboru. V. Rad odbora. — Primena čl. 89. zakona o opštinama od Jer. I. R. — Iz sudnice. — Povude u rešenjima državnoga saveta. Saopštava Jevrem I. — Iz pravičnoga odbora, od M. K. Br. — Književni pregled. — Glasnik. — Ponoć (iz Tasinih beležaka.) VII. — Zvezek 11. za november prinaša: O položaju porodice i nasljedstva u pravnom sistemu, Studija V. Bovišića. — Trgovačko pravo i njegov istorijski razvitak od Spasoja Radojičića. — Treći kongres za kriminalnu antropologiju od dr. M. V. Vasića. — Zenička kaznionica u Bosni od M. B. Vesnića. — Pravo slobodne odbrane od Jov. Milovanovića. — Iz sudnice. — Književni pregled. — Glasnik. — Ponoć. VIII.

Znanstvene knjižnice, što je izdaje kr. hrv.-slav.-dalm.-zemalj. vlada, odio za bogoštovlje i nastavu u Zagrebu — došla sta nam I. in II. zvezek.

Prvi vsebuje „Trgovački zakon, tumač zakonskomu članku XXXVII. 1875 — — uz obzir na avstr. i bosansko-herceg. trgovački zakon — napisao dr. Fran Vrbanić. U Zagrebu, 1892. Vsebina, ki je podana v kakor mogoče kratki obliki, (485 strani, z dodatkom — naredba glede trg. registrov — 497 strani) urejena je sistematično. Knjiga namenjena je v prvi vrsti slušateljem prava in trgovcem. Vsebina njena razpade v dva dela, prvi govori „o trgovcih in trgovačkih društvih“, drugi o trg. opravilih („trg. poslovi.“) Vsako trg. društvo ima svoj posebni „naslov“ ali

„poglavje“ le „prigodne trg. zajednice“ razpravlja pisatelj v §-u 11. „općenite primjetbe“ na str. 65 i. n. V drugem delu najdeš v naslovu VI. sicer kratko, a zelo podučljivo razpravo o vrednostnih papirjih, ter v naslovu XII. „asekuracionalni posao“, kateri razpade v poglavja: „općenite ustanove“, „asekuracija proti šteti“, „asekuracija života“, ter „uzvratno osiguranje“. To poglavje je jako znamenito, ker je navadno pogrešamo v drugih enakih delih. Knjiga je res povsem lep dar hrvatskim pravnikom, a tudi slovenski pravniki in trgovci pozdravljali bodo z veseljem to povsem izvrstno delo veleučnega poznavalca trgovinskega prava — ne samo z ozirom na to, da imajo v mnogih slučajih opraviti v trgovinskih zadevah s Translitavo, ampak tudi radi tega, ker se pisatelj, kakor nam uže pové naslov knjige, vedno tudi ozira na avstrijsko trg. pravo, katero je bilo itak ogrsko-hrvatskemu trg. zakonu prvi in najizdatnejši vir.

Drugi zvezek je: *Kazneno pravo* po dru. K. Janki napisao dr. Josip Šilović. U Zagrebu 1893. Ta knjiga urejena je po poznatem delu dra. K. Janke „das öst. Strafrecht“, ki je edino po vsem dovršeno sistematično delo o našem kazenskem pravu. Kar je bilo mogoče, drži se pisatelj — kateremu ni dostajalo časa, da bi dovršil povsem lastno delo, — izvirnika. Predrugčil je pa originalni tekst, če so to zahtevali hrvatski državni položaj in posebni hrvatski avtonomni zakoni, ki se razločujejo od naših, o katerih govori seveda originalni tekst. Da se pa omogoči knjigo rabiti tudi hrvatskim pravnikom iz Dalmacije in Istre, nahaja se originalni tekst v opazkah. Omeniti moramo še, da se razločuje ta izdaja od originala v tem, da najdeš v §-u 16 pregled literature francoske, belgijske in laške, čegar v izvirniku ni.

Na to zbirko in dosedaj izišla zvezka, o katerih bomo prilično bolj obširno poročali, opozarjamo posebno naše dijake, kateri nimajo dosedaj niti jedne slovenske pravniške učne knjige, ki bi bila pisana na znanstveni podlagi, in naj se torej poslužujejo marljivo vsaj hrvatskih.

Povšechné české dějiny právní. Sepsal I. U. dr. Jaromir Čelakovsky. — V Praze. — Tiskem J. Ottý 1892.

Das gewerbliche Arbeitsverhältnis nach öst. Rechte mit Einschluss der Unfall- und Krankenversicherung der Arbeiter. — Von dr. E. Pfersche. Na Dunaji. Manz 1892.

Die Geltendmachung der Coupons der Staatsbahnprioritäten im Auslande u. das öst. Curatorengesetz. Von dr. Josef Weil. — Na Dunaji, Manz 1892. Posebni, nekoliko predrugčeni natis člankov priobčenih v „Jur. Blätter“. 1892. I. V tej knjigi razpravlja vprašanje razburilo je jako duhove v zadnjem času.

Lehrbuch des deutschen Strafrechtes. Von Dr. Fr. v. Liszt. — V. izdaja. Berolin, Guttentag 1892. — Ta knjiga najimenitnejšega kriminalista sedanje dobe bode tudi avstrijskim pravnikom koristna, posebno z ozirom na to, da stojimo sedaj uprav v sredi zakonodavskega delovanja glede prepotrebnege novega kazenskega zakona.

„*Das öst. Lagerhausrecht*“. Von dr. Karl Adler. Berolin. Heymann 1892. Pisatelj razpravlja določbe zakona z dné 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak. Ocenitev tega zakona je deloma preostra, večji del pa povsem opravičena. Knjiga, katera nima — pri nas posebno glede novih zakonov običajne — oblike komentara, obdeluje sistematično in temeljito znanstveno napominani predmet.

„*Commentar zum öst. allg. bürgerl. Gesetzbuche*“. Von dr. M. Stubenrauch VI. izdaja, katero sta zopet preskrbela dr. Schuster in dr. Schreiber. I. na Dunaji, Manz 1892. — Ta komentar je uže iz prejšnjih izdaj predobro poznat vsem avstrijskim pravnikom, da pač ni treba o tem več govoriti. Nova VI. izdaja izhajala je, kakor poprejšnje v sešitkih. Izdajati se je začela uže l. 1890; ter je prvi del sedaj povsem dovršen. Preskrbitelja te izdaje zasledovala ter porabljala sta marljivo določbe najv. sodišča, razne pravniške publikacije ter zakonodajstvo. Na straneh XV. do XX. nahaja se pač prva razprava o zasebno-pravnih nasledkih zakonov glede nove kronine ali avstrijsko-ogrske veljave. Priljubljena knjiga ohranila si bode v praksi dolgotrajno veljavo, posebno radi tega, ker ima komentar Pfaff-Hofmannov preobširno podlago in ne bode še tako kmalu dovršen.

Les lois d'assurance ouvrière a l'étranger. I. Assurance contre la maladie. Par Maurice Bellom, Ingenieur du corps des Mines. Paris, Librairie nouvelle de droit et de Jurisprudence. Arthur Rousseau. 1892. 664. stranih v 8°. —

Zur Lehre vom sogenannten in fraudem Legis agere — Dr. J. Pfaff, na Dunaji. Manz 1892.

Diebstahl und Beleidigung. Rechtsvergleichende und kriminalpolitische Studie mit besonderer Rücksicht auf den österr. Strafgesetzentwurf dr. J. Lammasch, — na Dunaji — Manz. 1892.

Der jugendliche Verbrecher im Strafhaufe von Karl Klemens Hartmann. — V 99. sešitku v zalogi J. F. Richterja v Hamburgu izhajajočih „Deutsche Zeit- und Streitfragen.“

Slovensko-nemški slovar — izdan na stroške rajnega knezoškofa ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa — uredil M. Pleteršnik — prvi sešitek — v Ljubljani — založilo in na svetlo dalo knezoškofijstvo — tiskala Katoliška Tiskarna 1893. I. O tem slovarji govorili bomo še natančneje.

Deželni zakonik za vojvodino Štajersko. Leto 1892. (Dalje.) VI. kos. Izdan in razposlan dne 16. majnika 1892. 8. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 1. majnika 1892, o Najvišjem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 16. marcija 1892, zastran pobiranja višjih občinskih doklad v krajni občini Radmer za leti 1891 in 1892. 9. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 1. majnika 1892 o Najvišjem potrdilu sklepov deželnega zbora z dne 11., 14. in 15. marcija 1892 zastran pobiranja višjih okrajnih doklad v okraju Cmurek za leto 1892 in v okraju Birkfeld za leti 1891 in 1892, dalje zastran pobiranja višjih občinskih doklad v tržni občini Ivnic za leto 1892 in v krajnih občinah Stadl, Sv. Jurji, Steinach,

Riegersdorf, Sv. Mihael in Sv. Štefan onstran Ljubnega. 10. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 24. aprila 1892 zastran imenovanja namestovalcev izpraševalnim komisarjem za izpit o parnih kotlih na Štajerskem. — VII. kos. Izdan in razposlan dne 21. majnika 1892. 11. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 11. majnika 1892 o Najvišjem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 18. marcija 1892 zastran pobiranja višjih občinskih priklad v tržni občini Obdach za leto 1892. 12. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 11. majnika 1892 o Najvišjem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 16. marcija 1892 zastran pobiranja naklade od piva v občini Strassen za leto 1892 do vštetega 1896. 13. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 11. majnika 1892 o Najvišjem potrdilu sklepov deželnega zbora z dne 16. in 28. marca 1892 zastran pobiranja višjih občinskih priklad v krajnih občinah Gröbming, Reichsstrasse, Pilštajn, Kočiče, Čermožiše, Nadole, Žetale, Mitterlobming Trofaiach, Mürzzuschlag in, Mürzsteg za l. 1892. 14. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 14. majnika 1892, o Najvišjem potrdilu sklepov z dne 14., 15. in 16. marcija 1892 zastran pobiranja višjih okrajnih priklad v okrajih Stainz, Weiz, Murava, Mariazell, Oberwölz in Liezen za leto 1892. — VIII. kos. Izdan in razposlan dne 4. junija 1892. 15. Postava z dne 11. majnika 1892 veljavna za vojvodino Štajersko, o ustanovitvi deške meščanske šole v Brucku ob Muri. 16. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 20. majnika 1892, o Najvišjem potrdilu sklepa dež. zbora z dne 16. marcija 1892 zastran pobiranja naklade od piva po 50 kr. za hektoliter v tržni občini Laško za leto 1892, 1893 in 1894. 17. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 21. majnika 1892 o Najvišjem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 24. marcija 1892 zastran pobiranja višjih občinskih priklad od vseh neposrednih cesarskih davkov v krajnih občinah Sv. Peter ob Kammersberg-u in Oberwölz.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. januarija 1893.

— (Iz kronike društva Pravnika.) Dne 6. t. m. imel je društveni odbor sejo, v kateri je poročal urednik pravne terminologije gosp. dr. J. Babnik o svojem uspešnem delovanji. Terminologijsko delo napreduje tako vrlo, da se je nadejati, da izide prvi zvezek terminologijskega slovarja še tekom prve polovice tega leta. Odbor ukrepal je v tej seji tudi o bodočej glavni skupščini ter določil dan in postavil dnevni red. Vabilo na glavno skupščino priobčujemo na zadnji strani.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: Finančni tajnik baron Kober finančnim višjim inšpektorjem v področji finančne direkcije v Trstu; namestniškim tajnikom v Gradci dosedanji vodja c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah Adolf Botondi vit. Arailza; začasni okrajni komisar W.